

Els topònims començats en Est- i la seva etimologia

Núria Garcia-Quera

47È COL·LOQUI DE LA SOCIETAT D'ONOMÀSTICA
TREMP, 7 MAIG 2022

UAB

Universitat Autònoma
de Barcelona

G

Departament
de Geografia

Generalitat de Catalunya
Departament de Recerca i Universitats
Secretaria General

Unió Europea
Fons Social Europeu
L'FSE inverteix en el teu futur

GCA
GRUP
DE GEOGRAFIA
APLICADA

**U
GRAMP
B**

Amb el suport de la Secretaria d'Universitats i Recerca de la Generalitat de Catalunya i del Fons Social Europeu.

Castell-Estaó

Esterri de Cardós

Estavill

Estac

Estaràs

Estaís

Estaron

Esterri d'Àneu

Estagell

Estorm

Estana

Estavar

Estall

Estaon

Estamariu

Estelareny

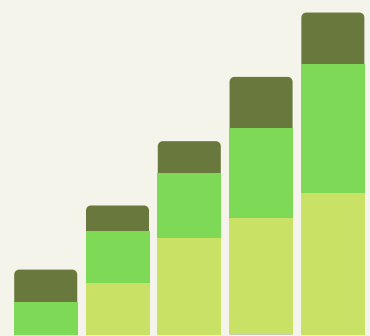
Els topònims començats en Est- i la seva etimologia

Núria Garcia-Quera

Tesi doctoral

MÈTODE EMPÍRIC

CORPUS INFORMATITZAT
SISTEMES D'INFORMACIÓ
GEOGRÀFICA (SIG)
ESTADÍSTICA MULTIVARIANT

MÈTODE INTERDISCIPLINARI

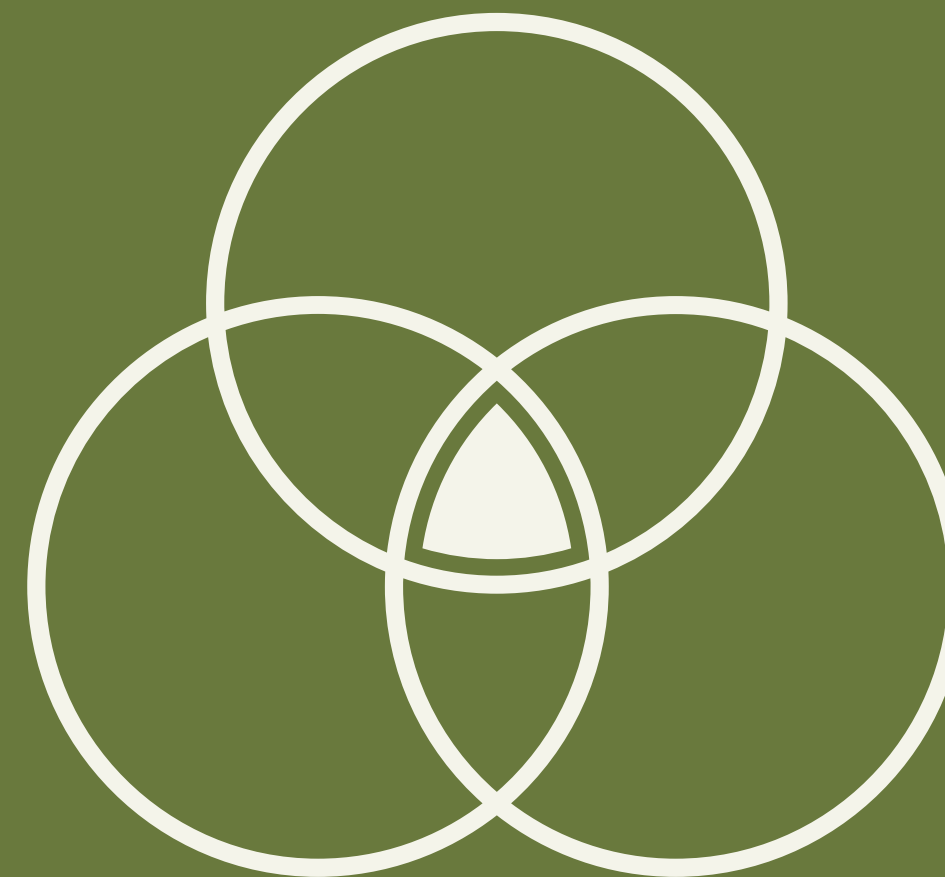

LINGÜÍSTICA
GEOGRAFIA
ESTADÍSTICA, GEOLOGIA...

ENFOCAMENT COGNITIU

ELS TOPÒNIMS SÓN UN
PRODUCTE DE LA MENT HUMANA

A la recerca d'uns
ètims a partir de
l'estadística

Els topònims començats en Est- i la seva etimologia

Núria Garcia-Quera

A la recerca d'uns
ètims a partir de
l'estadística

Girolamo sopra Giona, & sopra Ezechiele.
ingiustamente accusano Gioachino come Heretico
perche Innocentio Papa Terzo, nel Concilio
reprobato, & dannato vn certo Libretto di Gio
no, come ingiusta riprensione contra Pietro Lon
do. Confessando lui in vna lettera, che di sua
crisse, che fermamente, & humilmente quella
tiene, che la Romana Chiesa tiene: comandando
utte le sue Opere composte, & da comporsi, si
ero al sommo Pontefice consegnare, quando, co
tesso, sopraggiungendogli la morte, non potesse o
e, per farle approuare, e correggere dal giudici
a Sede Apostolica, il medesimo dice esso Inno
n quella Decretale. Nella Libreria di San Pie
Roma, è una Epistola di Honorio Papa Terzo,
lata al Vescouo Lucanense in fauore di Gioac
ontra li suoi detrattori di tal modo. Habbiamo
o, che tu infami, & anco permetti, che li tuoi s
nfamino di heretica prauità l'Abbate Gioachin
Monachi dell'Ordine di Fiore; togliendo oc
e, che Innocentio Papa nostro predecessore di
memoria habbia dannato, con approuatione de
ilio generale, vn Libretto, o Trattato, qua
bbate Gioachino institutore dell'Ordine detto
ose contra Maestro Pietro Lombardo, dell'vn
ell'essentia della Trinità. Hauendo dunque es
sudetto nostro predecessore nella sentenza del
dannatione, che perciò non voleua punto de
al Monasterio Fiorentino De' Frati dell'Ordine

Configuració de la variable toponímica

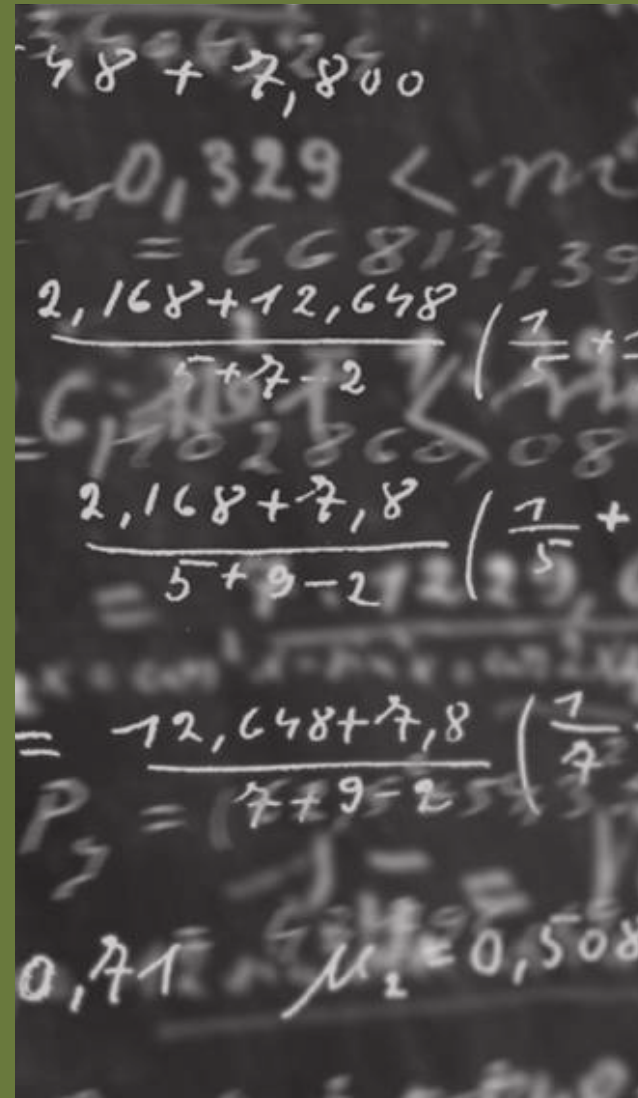
**153 topònims actuals i 431 variants
gràfiques antigues**

Arestui, Beraní, Caregue, Dorve, Enviny, Gerri,
Isavarre, Jou, Llessui, Mencui, Peramea, Rodés,
Sort, Tírvia...

A la recerca d'uns
ètims a partir de
l'estadística

Configuració de la variable morfològica

**5.165 segments dels topònims actuals
i les seves variants gràfiques antigues**

AL, AN, AR, AS, BER, CAL, EN, ES, ESTA, MONT, OL,
OS, UI...

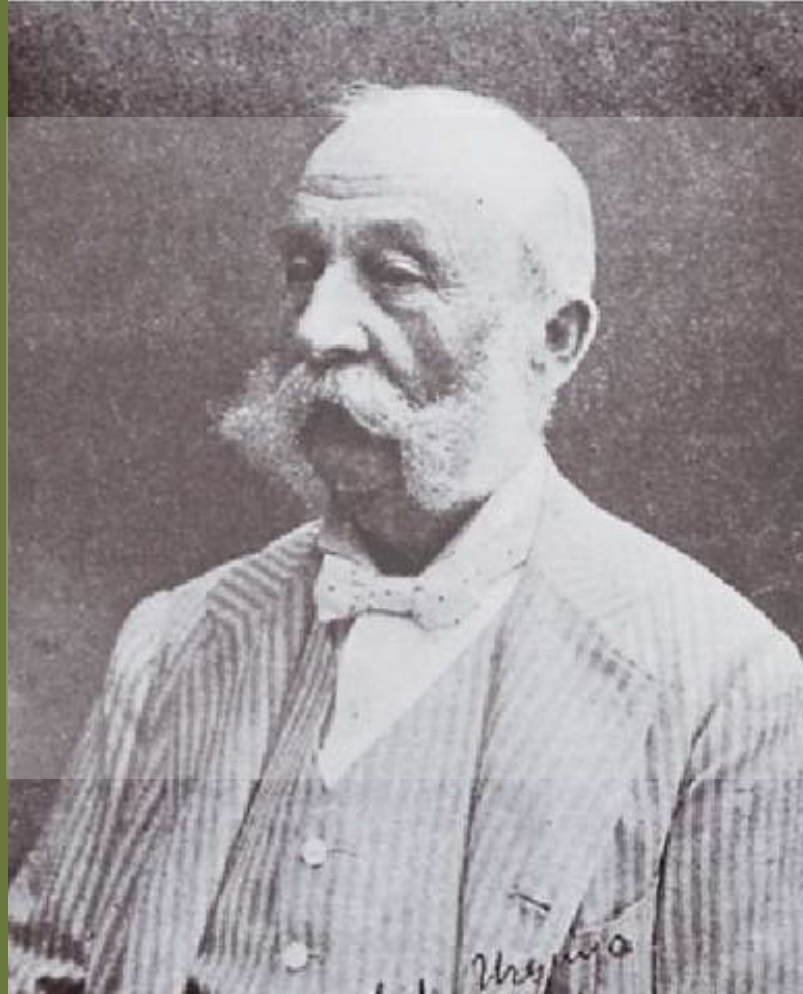
**A la recerca d'uns
ètims a partir de
l'estadística**

Configuració de la variable fisiogràfica

**Desenes de variables per a descriure
la ubicació fisiogràfica de cada poble**

Altitud, diferència d'altitud respecte el fons de la
vall, orientació, conca visual, relleu, insolació...

Willen Jan van Eys

Salvador Sanpere

Joan Coromines

Roger Brunet

Incoherències en la tradició etimològica basca

Al Pirineu es parlava basc?

Apriorisme lingüístic

Mossàrab Estivella (Camp de Morvedre)
Estubeny (Costera)

Per què un lloc s'anomena d'aquella manera?

Inhibició dels humans

Basc Estamariu (Alt Urgell) Estana i Estoll (Cerdanya) Estavar (B. Cerdanya) Estaís, Esterri (Pallars Sobirà) Estaràs (la Segarra) Estet (Ribagorça) Estrac (Maresme)

Llatí Estagell (Rosselló) Estavill (Pallars Jussà) Estaron, Estaon (Pallars Sobirà) Castell-Estaó (Pallars Jussà) Estanya (Ribagorça)

Germànic Estelareny (Alt Urgell)

Sorotàptic Estall (Andorra, Pallars Sobirà, Alta Ribagorça...)

Català Estac (Pallars Sobirà) Estorm (Pallars Jussà)

Noms propis Estoer (Conflent) Estopanyà (Baixa Ribagorça)

Trets fisiogràfics
de est a l'inici dels
topònims

+

[+ prats plans a la vora dels pobles]

[+ orientacions meridionals]

[+ bones insolacions al solstici d'hivern]

[+ relació amb passos i colls]

[+ absència de torres o castells]

[+ conques visuals mitjanes]

-

[+ comunicació visual amb altres pobles]

Trets fisiogràfics
de est a l'inici dels
topònims

Els topònims començats en Est- i la seva etimologia

Núria Garcia-Quera

Trets fisiogràfics
de est a l'inici dels
topònims

Els topònims començats en Est- i la seva etimologia

Núria Garcia-Quera

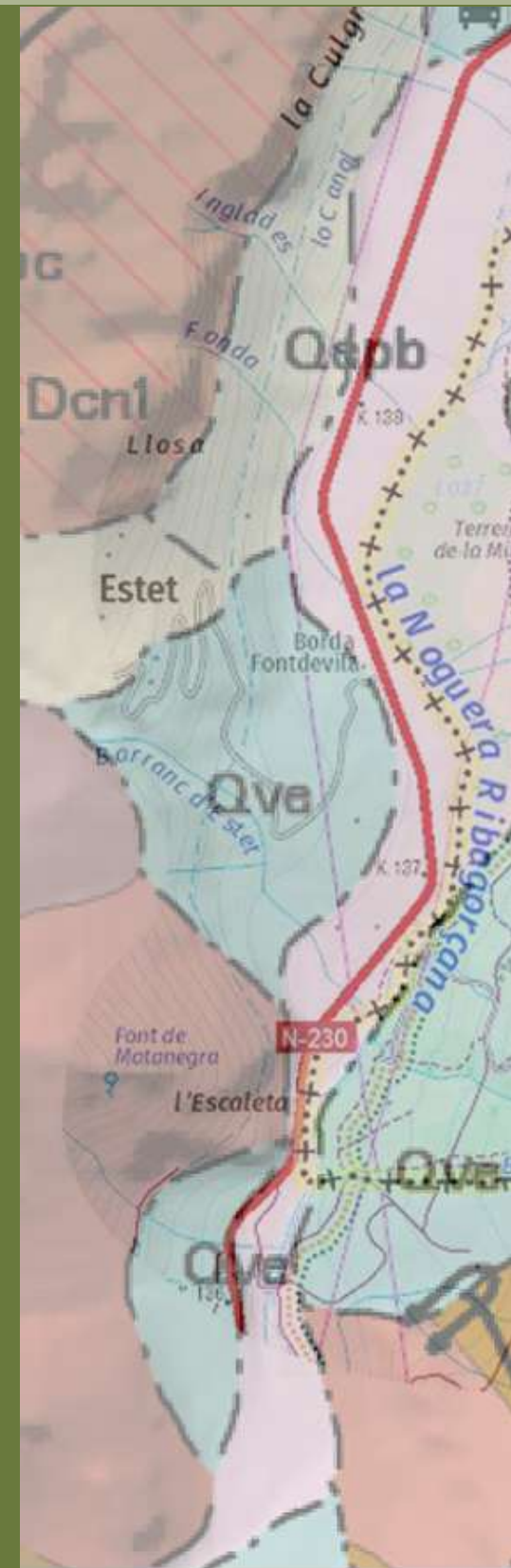
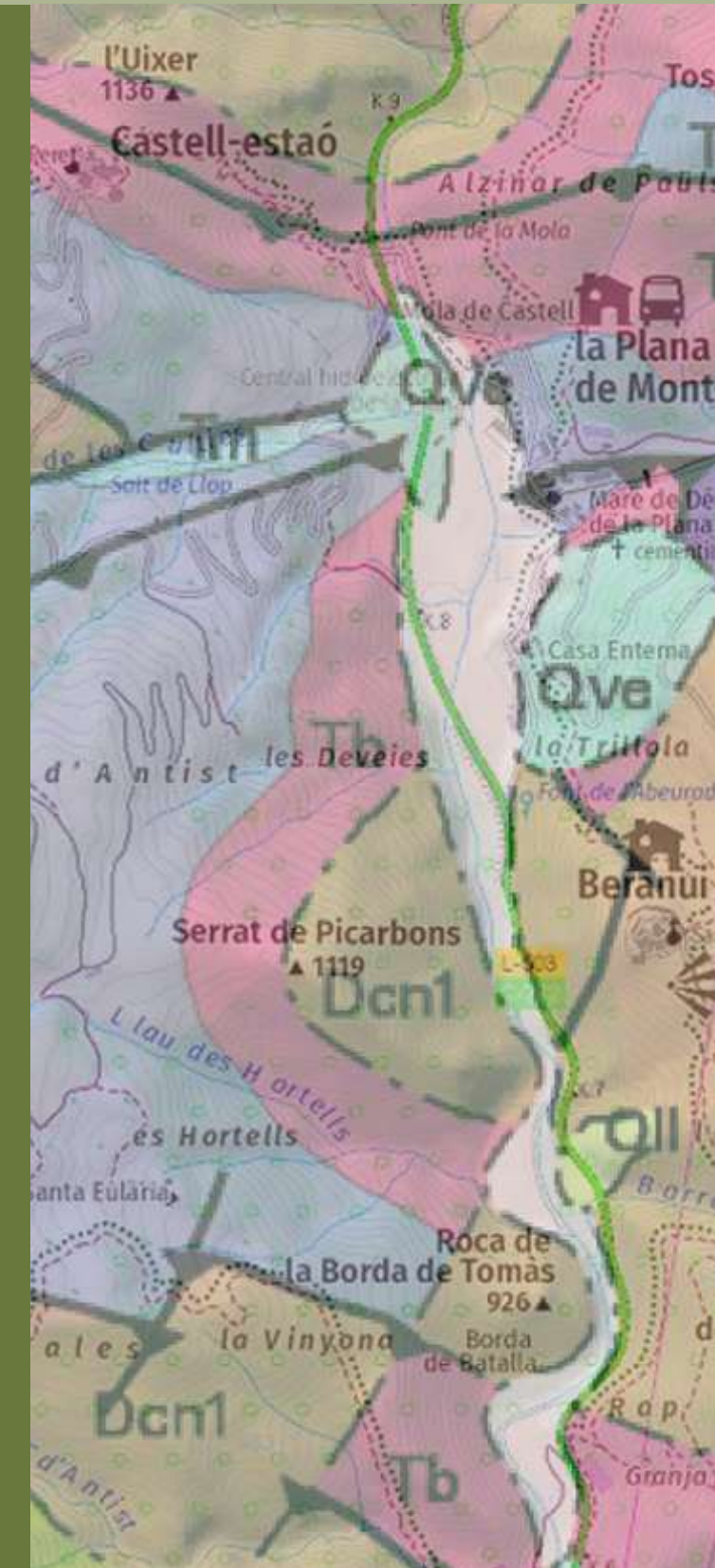
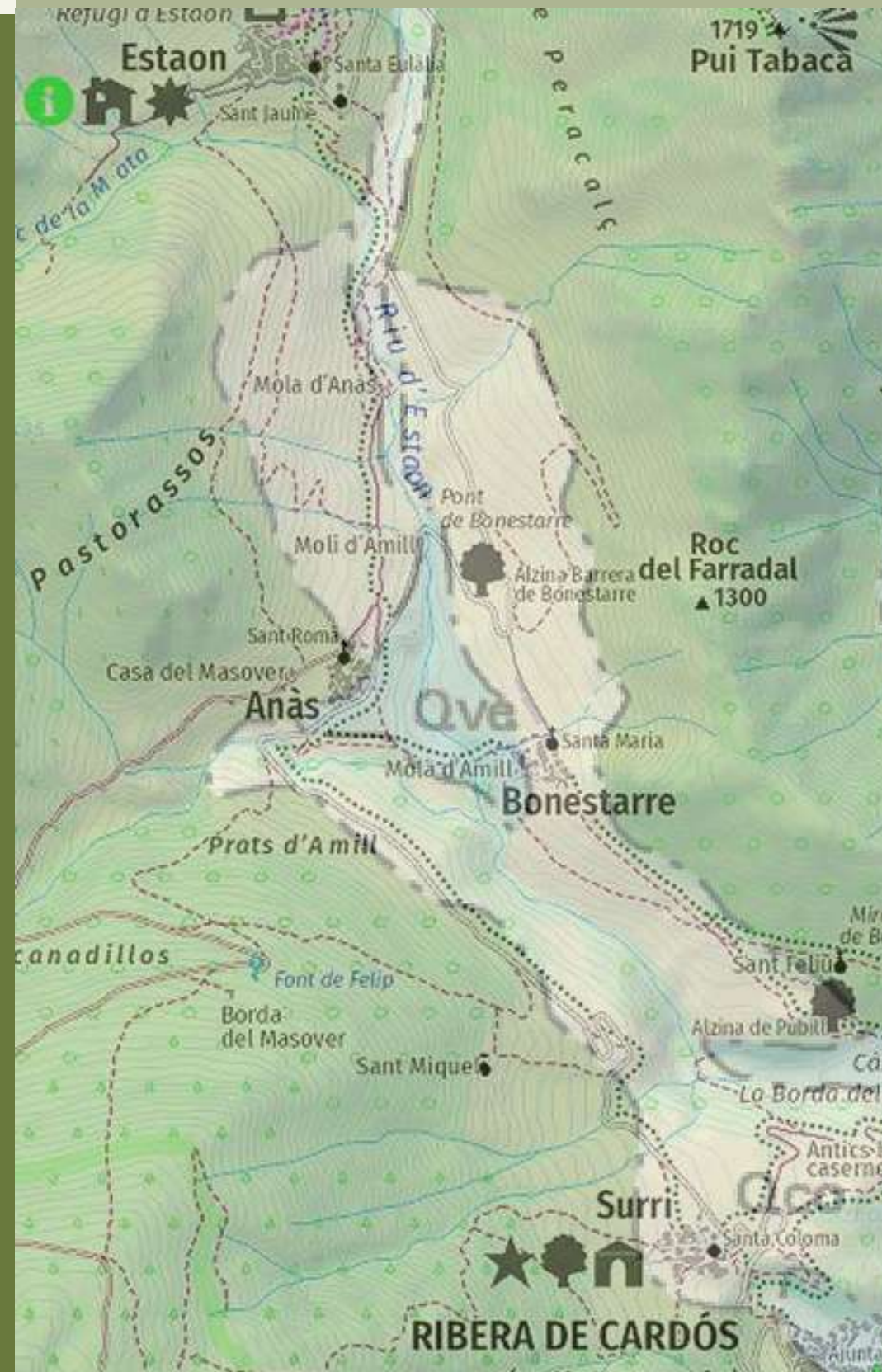
Trets fisiogràfics
de est a l'inici dels
topònims

Els topònims començats en Est- i la seva etimologia
Núria Garcia-Quera

Trets fisiogràfics
de est a l'inici dels
topònims

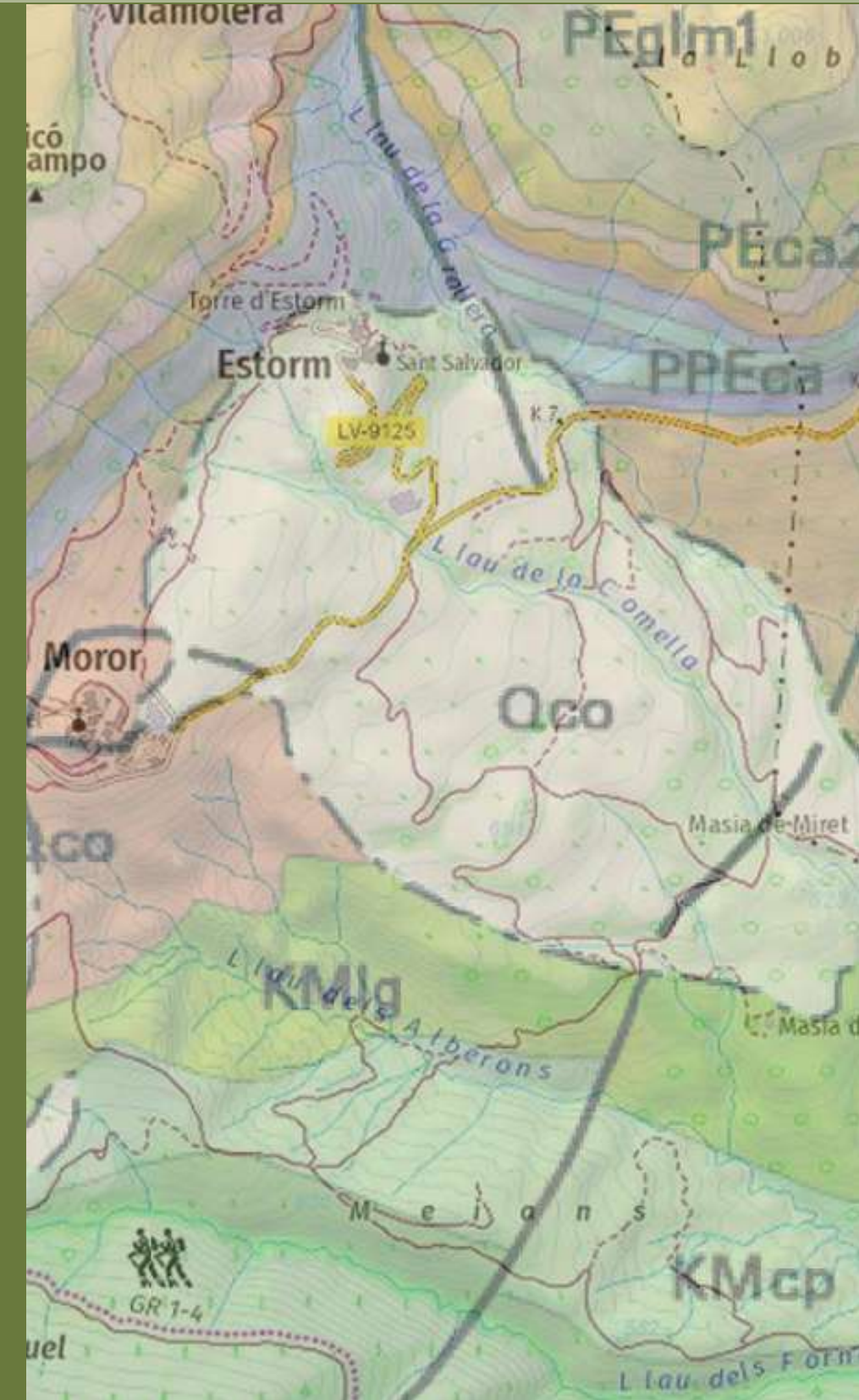

Els topònims començats en Est- i la seva etimologia

Núria Garcia-Quera

Trets fisiogràfics de est a l'inici dels topònims

Els topònims començats en Est- i la seva etimologia

Núria Garcia-Quera

Trets fisiogràfics
de est a l'inici dels
topònims

+

[+ prats plans a la vora dels pobles]

[+ orientacions meridionals]

[+ bones insolacions al solstici d'hivern]

[+ relació amb passos i colls]

[+ absència de torres o castells]

[+ conques visuals mitjanes]

-

[+ comunicació visual amb altres pobles]

est

'aiguamolls'

'estar en un lloc
de manera
permanent'

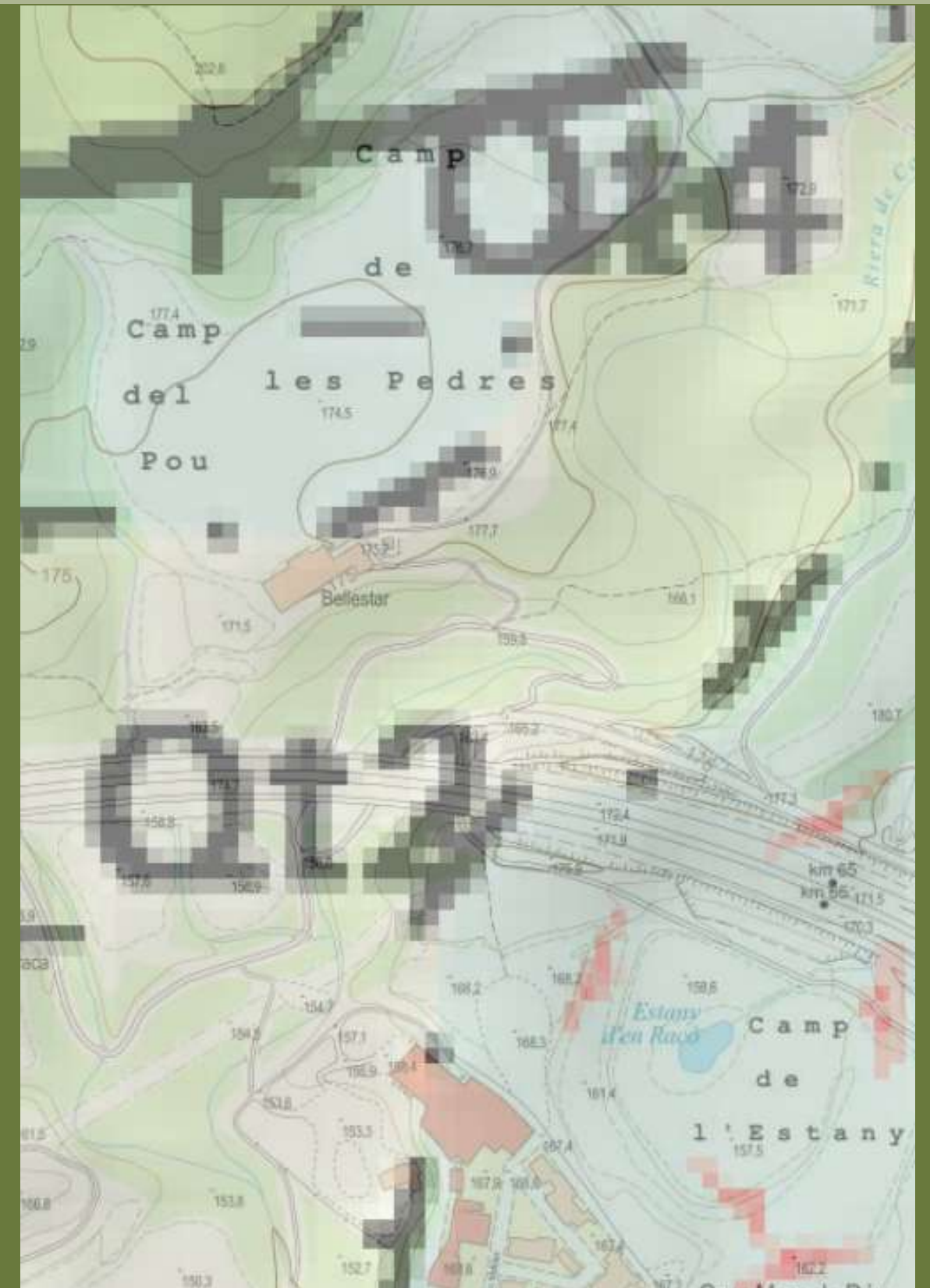
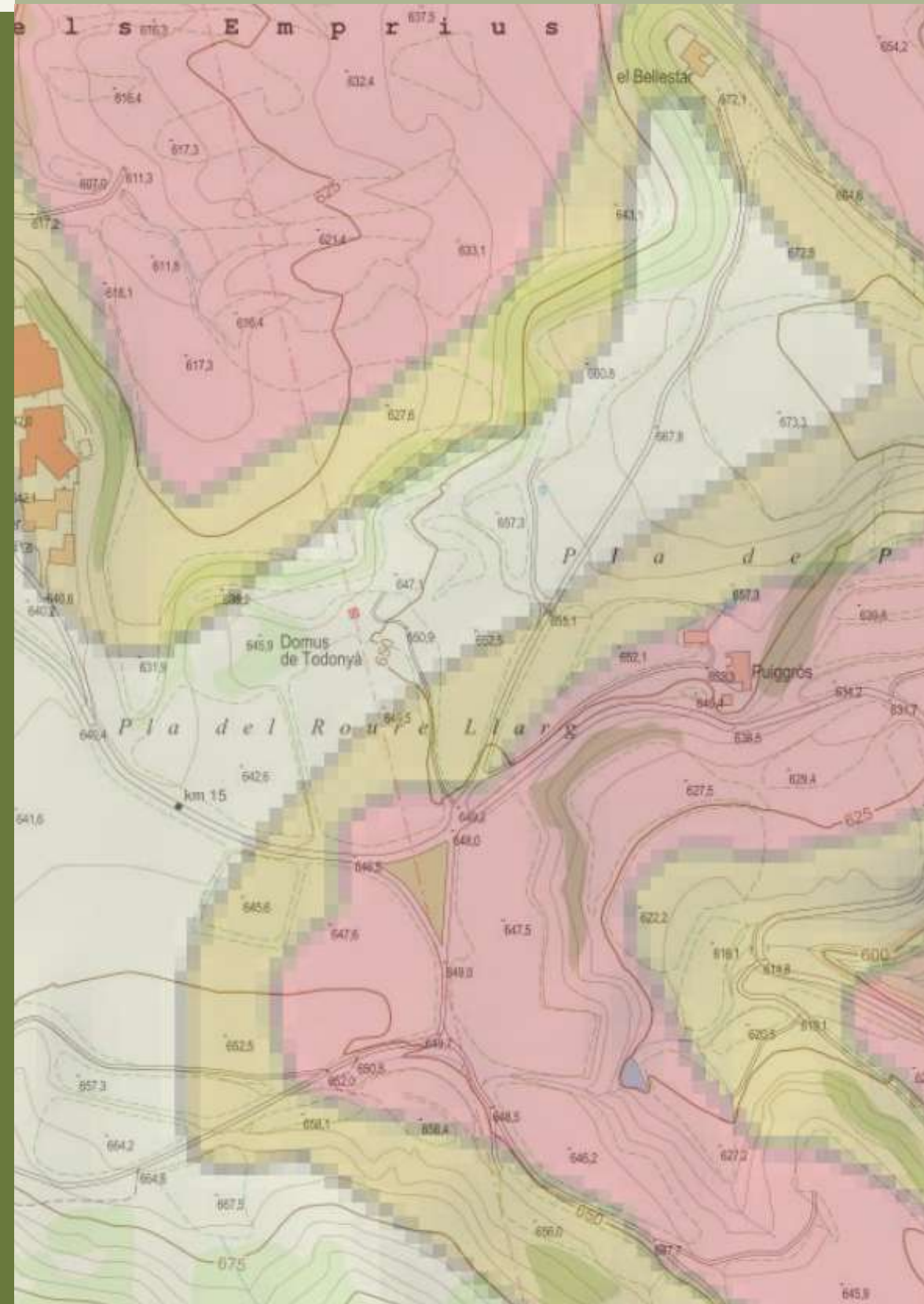

est
'estar en un lloc
de manera permanent'

est

'estar en un lloc
de manera permanent'

est

'estar en un lloc
de manera
permanent'

[IMMOBILITAT]

ENFOCAMENT
COGNITIU

estabilitzar
estable
establia
establir-se
estabornir
estacar
estacionar
estalactita
estalagmita
estaloc
estament
estampar
estança
estancar
estandarditzar
estant
estany
estatge
estàtic
estatjar
estàtua
estatut
estereotip
estintolar
estipular
estoig
estomar
estora
estroncar

MOLTES GRÀCIES PER LA VOSTRA ATENCIÓ

Núria Garcia-Quera

nuria.garcia.quera@uab.cat

UAB
Universitat Autònoma
de Barcelona

G
Departament
de Geografia

Amb el suport de la Secretaria d'Universitats i Recerca de la Generalitat de Catalunya i del Fons Social Europeu.

 Generalitat de Catalunya
Departament de Recerca i Universitats
Secretaria General

 Unió Europea
Fons Social Europeu
L'FSE inverteix en el teu futur

 **GRUP
DE GEOGRAFIA
APLICADA**

 **U
GRAMP
B**